

WYROK

W I M I E N I U

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 lipca 2023 roku

Sąd Okręgowy w Poznaniu w IV Wydziale Karnym - Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SO Małgorzata Ziółka

Protokolant: prot. sąd. Katarzyna Szymczak

przy udziale oskarżyciela publicznego sierżant Karoliny Dębskiej z Komisariatu Policji Poznań Grunwald w Poznaniu

po rozpoznaniu w dniu 13 lipca 2023 roku

sprawy **A. W. (W.)**

obwinionego o popełnienie wykroczenia z art. 96 § 3 k.w.

z powodu apelacji, wniesionej przez obrońcę obwinionego

od wyroku Sądu Rejonowego Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu z dnia 6 marca 2023 roku sygnatura akt III W 53/23,

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok,

II. zasądza od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa zryczałtowane koszty sądowe za postępowanie odwoławcze w kwocie 50 złotych i wymierza mu opłatę za II instancję w kwocie 50 złotych.

/Małgorzata Ziółka/

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 6 marca 2023 roku Sąd Rejonowy Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu uznał A. W. za winnego popełnienia wykroczenia z art. 96 § 3 k.w., za co wymierzył mu karę 500 złotych grzywny.

(wyrok - karta 54 akt; uzasadnienie – karty 57 – 58v akt).

Wyrok powyższy w całości i na korzyść A. W. zaskarżył jego obrońca, wnosząc jednocześnie o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie obwinionego od zarzucanego mu czynu, ewentualnie o uchylene zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

(apelacja obrońcy obwinionego - karty 60 -63 akt).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy obwinionego nie zasługiwała na uwzględnienie.

Na wstępie, przed omówieniem zarzutów apelacyjnych, stwierdzić należy, iż kontrola odwoławcza zaskarżonego wyroku prowadzi do wniosku, że Sąd I instancji dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych, a orzekając wziął pod uwagę wszystkie przeprowadzone dowody. Sąd I instancji w jasny i przekonujący sposób przedstawił tok swojego

rozumowania. Każdy z ujawnionych w toku przewodu sądowego dowodów poddany został ocenie, która uwzględnia wskazania doświadczenia życiowego i reguły logicznego rozumowania.

Powyższe stanowisko potwierdza analiza akt sprawy i uzasadnienie wyroku, w którym prawidłowo wskazano, jakie fakty zostały uznane za udowodnione i jakie dowody były podstawą ich przyjęcia. Ocena materiału dowodowego nie budzi zastrzeżeń, albowiem nie wykracza poza ramy swobodnej ich oceny, jest dokładna i nie wykazuje błędów logicznych.

Podkreślić też należy, że uzasadnienie zaskarżonego wyroku odpowiada wymogom art. 424 § 1 i 2 k.p.k. w związku z art. 82 § 1 k.p.s.w. i w pełni pozwala na kontrolę prawidłowości zaskarżonego rozstrzygnięcia.

Przechodząc natomiast do szczegółów, Sąd II instancji przypomina, że ustawodawca w art. 96 § 3 k.w. przesądził o odpowiedzialności za popełnienie tego rodzaju wykroczenia osoby, która wbrew obowiązkowi nie wskaże na żądanie uprawnionego organu, komu powierzyła pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie. Obowiązek takiego natomiast wskazania wynika wprost z art. 78 ustęp 4 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku Prawo o ruchu drogowym. W myśl bowiem tego przepisu właściciel lub posiadacz pojazdu jest obowiązany wskazać na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie chyba, że pojazd został użyty wbrew jego woli i wiedzy przez nieznaną osobę, czemu nie mógł zapobiec.

W przedmiotowej sprawie, w dniu 20 września 2022 roku, A. W., w obecności radcy prawnego P. Ł., został przesłuchany jako osoba, co do której istnieje uzasadniona podstawa do sporządzenia przeciwko niej wniosku o ukaranie, zaprzeczył, aby to on w dniu 28 kwietnia 2022 roku, w P. na ul. (...), prowadził pojazd marki V. o numerze rejestracyjnym (...), który nie ustąpił pierwszeństwa i potrącił pieszego. Nadto wyjaśnił, że w jego firmie pracuje 100 osób i pomimo przeprowadzenia czynności sprawdzających i rozpytania pracowników nikt nie przyznał się do udziału w tym zdarzeniu. Z protokołu tego przesłuchania jednoznacznie wynika, że skierowano do A. W. żądanie wskazania komu w tymże to dniu powierzył pojazd o numerze rejestracyjnym (...) - właśnie na podstawie art. 78 ustęp 4 cytowanej wyżej ustawy, czego obwiniony nie uczynił.

Legalność tego rodzaju żądania nie może w realiach niniejszej sprawy budzić jakichkolwiek wątpliwości. Skoro tak, to oczywistym jest, że obwiniony miał obowiązek uczynienia zadość żądaniu policjanta. Innymi słowy A. W. powinien był wskazać, komu w dniu 28 kwietnia 2022 roku powierzono do kierowania pojazd o numerze rejestracyjnym (...). Odmienne postępowanie obwinionego, to jest brak udzielenia policji żądanych informacji, rodzi jego odpowiedzialność w myśl art. 96 § 3 k.w., jak to powyżej niniejszych rozważań prawnych zostało zaakcentowanie.

Sprawstwa i winy A. W. w omawianym zakresie nie wyłącza przy tym akcentowany przez skarżącego fakt brak wiedzy o osobie, której w dniu 28 kwietnia 2022 roku powierzono do kierowania pojazd o numerze rejestracyjnym (...). Sąd II instancji zauważa, że ustawodawca, konstruując normę prawną opisaną w art. 96 § 3 k.k., nie wskazał jakiegokolwiek czynnika, który wyłączałby odpowiedzialności sprawcy tego rodzaju wykroczenia. Jedynym ograniczeniem w tym zakresie, a w istocie elementem wykluczającym możliwość pociągnięcia do odpowiedzialności za naruszenie tej to normy prawnej, jest wystąpienie sytuacji, w której pojazd został użyty wbrew woli i wiedzy właściciela i przez nieznaną osobę, czemu właściciel nie mógł zapobiec. Tymczasem w realiach niniejszej sprawy tego rodzaju sytuacja nie wystąpiła. W toku prowadzonego przez Sąd I instancji postępowania obwiniony nie wskazał przecież na zaistnienie tego rodzaju sytuacji.

Sąd Okręgowy wskazuje bowiem, iż w świetle zasad doświadczenia życiowego i elementarnych zasad logiki w przypadku, gdyby pojazd o numerze rejestracyjnym (...), którego właścicielem jest spółka, której prezesem jest obwiniony, został w dniu 28 kwietnia 2022 roku użyty wbrew woli i wiedzy spółki i jej prezesa, przez nieznaną mu osobę i to w sytuacji, której obwiniony nie mógł zapobiec, to z całą pewnością już w momencie przesłuchania w dniu 20 września 2022 roku A. W. poinformowałby o tym to fakcie.

Odnosząc się natomiast do wywodów obrońcy obwinionego, co do braku możliwości uczynienia przez A. W. zadość wezwaniu do ujawnienia osoby, która w dniu 28 kwietnia 2022 roku kierowała pojazdem o numerze rejestracyjnym

(...) z uwagi na niewiedzę obwinionego o osobie, której tego dnia powierzono do kierowania ten pojazd, to Sąd II instancji podnosi, że tego rodzaju okoliczność, jak to zresztą powyżej już zostało zaakcentowane, nie może wyłączać odpowiedzialności obwinionego za opisane w art. 96 § 3 k.k. wykroczenie. A. W., decydując się bowiem jako prezes spółki na nieprowadzenie ewidencji osób, którym w oznaczonym czasie powierza konkretne pojazdy spółki, sam naraził siebie na możliwość poniesienia odpowiedzialności za tego rodzaju, co aktualnie mu przypisane wykroczenie.

Na marginesie Sąd Okręgowy zauważa, iż – z punktu widzenia ekonomii i racjonalności - nie jest wiarygodne twierdzenie obwinionego, że spółka nie prowadziła ewidencji osób kierujących należące do spółki samochody. Osoby takie rozlicza się bowiem z ilości przejechanych kilometrów, zużytego paliwa i celowości wyjazdu służbowego. Sąd II instancji zauważa w tym miejscu, że obwiniony, jak twierdzi, tego rodzaju kroki poczynił, ale jak wyjaśnił nieskutecznie i nie podał danych osoby prowadzącej przedmiotowy pojazd w dniu 28 kwietnia 2022 roku. Tym samym jego odpowiedzialność w zakresie naruszenia określonej w art. 96 § 3 k.w. normy prawnej jest uzasadniona.

Z uwagi zatem na powyższe Sąd Odwoławczy nie podzielił zarzutów skarżącego, jakoby Sąd I instancji ferując zaskarżony wyrok dopuścił się obrazy art. 96 § 3 k.w., czy art. 78 ustęp 4 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku Prawo o ruchu drogowym.

Zauważyć też należy, wbrew jednemu z zarzutów apelacji obrońcy obwinionego, iż przedmiot postępowania prowadzonego przez Sąd Rejonowy Poznań – Grunwald i Jeżyce, w Poznaniu w sprawie oznaczonej sygnaturą akt VIII W 1598/22 dotyczył li tylko rozstrzygnięcia o odpowiedzialności A. W. w zakresie naruszenia normy prawnej określonej w art. 96 § 3 k.w., a nie w art. 86 § 1 k.w. Stąd też zawarte w uzasadnieniu wniesionej apelacji uwagi skarżącego kwestionujące fakt popełnienia w dniu 28 kwietnia 2022 roku wykroczenia polegającego na nieustąpieniu pierwszeństwa i potrąceniu pieszego są bezprzedmiotowe. W pisemnym uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, wbrew sugestiom apelującego, Sąd I instancji nie zawarł jakichkolwiek wywodów wskazujących na popełnienie przez A. W. wykroczenia z art. 86 § 1 k.w. W żaden sposób kwestia poniesienia odpowiedzialności z tego tytułu nie została ani przesądzona, ani także nie była w toku prowadzonego postępowania wzięta pod uwagę.

Właśnie dlatego, iż nie ustalono, iż to A. W. był sprawcą przedmiotowego wykroczenia z art. 86 § 1 k.w. zaktualizował się jego obowiązek z art. 78 ustęp 4 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku Prawo o ruchu drogowym wskazania na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie. Zgodnie z treścią art. 78 ust. 5 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym każdy współnik spółki jawnej, uprawniony do jej reprezentowania na zewnątrz, zobowiązany jest, na żądanie uprawnionego organu, do udzielenia informacji, o których mowa w art. 78 ust. 4 ustawy Prawo o ruchu drogowym, a w przypadku niezrealizowania tego obowiązku ponosi odpowiedzialność z art. 96 § 3 k.w.

Odnosząc się natomiast do stanowiska apelującego, iż zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie potwierdzał słuszności wniesionego do sądu rozstrzygającego wniosku o ukaranie, a w konsekwencji prawidłowości zaskarżonego orzeczenia, Sąd II instancji wskazuje, iż specyfika wykroczenia opisanego w art. 96 § 3 k.w. jest tego rodzaju, że dowody wskazujące na zasadność, bądź też nie skonstruowanej w tym przedmiocie skargi, sprowadzają się w rzeczy samej do dokumentów. W realiach przedmiotowej sprawy będzie to zatem przede wszystkim dokument w postaci protokołu przesłuchania A. W.. Stosowne dokumenty zostały dołączone do wniosku o ukaranie. Co więcej, sąd rozstrzygający na rozprawie odbywającej się w dniu 27 lutego 2023 roku w oparciu o treść art. 405 k.p.k. w związku z art. 81 k.p.s.w. uznał za ujawnione bez odczytywania wszystkie protokoły i dokumenty, o czym świadczy treść protokołu rozprawy na karcie 51 akt. Przeczy to sugestii skarżącego, aby sąd rozstrzygający nie procedował w oparciu o całokształt ujawnionych w sprawie okoliczności.

Jednocześnie Sąd II instancji nie przychylił się do stanowiska obrońcy obwinionego, jakoby społeczna szkodliwość przypisanego obwinionemu wykroczenia nie była znaczna. Rację ma bowiem Sąd I instancji, iż postawa A. W. uniemożliwiła ustalenie sprawcy niebezpiecznego naruszenia prawa drogowego poprzez nieustąpienie pierwszeństwa pieszemu na przejściu dla pieszych i potrącenie go. Mimo to orzeczona wobec obwinionego kara grzywny nie tylko nie jest rażąco surowa, lecz jawi się jako łagodna.

Reasumując Sąd II instancji, nie podzielając zarzutów skarżącego, wyrok Sądu Rejonowego Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu z dnia 6 marca 2023 roku utrzymał w mocy, o czym orzekł, jak w punkcie 1 swego wyroku.

Orzekając natomiast o kosztach, Sąd Okręgowy, na podstawie art. 118 § 1 k.p.s.w., zasądził od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa zwrot zryczałtowanych kosztów procesu za postępowanie odwoławcze w kwocie 50 złotych i wymierzył mu, na podstawie art. 1, art. 3 ustęp 1 i art. 21 punkt 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opatach w sprawach karnych, opłatę za II instancję w kwocie 50 złotych.

/Małgorzata Ziolecka/